

FIȘA DISCIPLINEI***Sociologie***

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihologie – în limba maghiară
1.7. Forma de învățământ	Psiholog/Cod calificare: L060080010

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Sociologie				Codul disciplinei		PLX 00033			
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. Dr. Horváth István								
2.3. Titularul activităților de seminar			Asist. Dr. Kiss Dénes								
2.4. Anul de studiu		1	2.5. Semestrul		2	2.6. Tipul de evaluare		C	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					33 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					1
Examinări					2
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	C1 - Interpretarea sociologică a fenomenelor și proceselor sociale, aplicând principalele paradigme și concepte sociologice în analiza structurilor sociale, culturii și socializării C2 - Analiza critică a inegalităților sociale, mobilității și schimbărilor sociale în diferite contexte societale
Competențe transversale	CT1 - Aplicarea perspectivei sociologice în înțelegerea problemelor sociale, recunoscând rolul determinantilor sociali în comportamentul individual

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: . - particularitățile sociologiei ca știință, principalele sale paradigme și metode - dimensiunile culturii, procesele și etapele socializării - conceptul de structură socială la nivel macro- și microsociologic (statut, rol, stratificare socială) - formele inegalităților sociale, fenomenele sărăciei și marginalizării - tipurile de mobilitate socială și procesele schimbării sociale
Aptitudini	Studentul este capabil să - Aplice conceptele sociologice în analiza fenomenelor și situațiilor sociale - Evalueze critic diferențele culturale și diversitatea socială - Analizeze cauzele și consecințele inegalităților sociale pe baza datelor empirice - Recunoască mecanismele de control social și fenomenul devianței în diferite contexte - Utilizeze literatura sociologică în interpretarea problemelor sociale
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent - Reflectează asupra propriei poziții sociale și influenței acesteia asupra percepției sale - Chestionează interpretările de sens comun, aplicând imaginația sociologică - Se raportează tolerant și deschis la diferite grupuri sociale și diferențe culturale - Recunoaște și evaluează critic stereotipurile și prejudecățile sociale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Formarea modului de gândire sociologic - Schițarea particularităților proceselor sociale fundamentale - Formarea cunoștințelor de bază privind principalele teme sociologice - Aplicarea cunoștințelor de bază în interpretarea principalelor procese și fenomene sociale - Dezvoltarea capacității de interpretare sociologică a datelor de bază furnizate de serviciile statistice regulate
7.2 Obiectivele specifice	- Identificarea legăturilor dintre politica socială și cunoașterea socială sistematică - Formarea capacității de recunoaștere a acestora - Dezvoltarea abilității de interpretare a conexiunilor conceptuale și teoretice mai generale ale principalelor surse de date statistice - Recunoașterea unor aspecte deontologice fundamentale ale cercetării sociale - Dezvoltarea gândirii critice - Conștientizarea diferențelor dintre conștiința comună și discursul științific - Formarea competențelor de bază pentru analiza comparativă

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
----------	-------------------	------------

1. Introducere, organizarea cursului. a. Contextul sociologic și ideatic al apariției sociologiei ca disciplină distinctă. b. Iluminismul și revoluția industrială și apariția sociologiei.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
2. Particularitățile sociologiei ca formă de cunoaștere. a. Sociologia și alte științe socio-umane b. Teorie și metodă în cunoaștere sociologică c. Cunoaștere sociologică și cunoaștere cotidiană.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
3. Cultura o definiție din perspectiva științelor socio-umane. a. Definiția sociologică a culturii b. De la biologie la cultură: instincte și nevoi c. Dimensiuni ale culturii: materială, spirituală și normativă	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
4. Unitatea și diversitatea culturilor și societăților a. De la încercarea de identificarea a unității fundamentale ale culturilor (patterns of culture) la cercetarea și descrierea pluralismului cultural. b. Ierarhia legitimităților culturale (Bourdieu) și subculturile c. Raportări la diversitatea culturală: etnocentrismul și relativismul cultural	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
5. Socializarea: internalizare și integrare a. Procesul socializării ca învățare socială. b. Teorii ale învățării sociale (Mead, Freud, Albert Bandura) c. Integrare socială și integrare sistemică (David Lockwood)	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
6. Socializarea: forme, stagii și instituții a. Socializarea permissivă și represivă b. A deveni adult: vârstele sociale și ciclul vital c. Socializare primară și secundară: instituții, procese marcante. d. Socializarea un proces perpetuu: socializare anticipativă, educație permanentă, resocializare, socializare reactivă	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
7. Control social și devianță a. Definiția conceptului și formele de control social b. Devianța: definiția conceptului și caracterul relativ al fenomenului c. Teorii ale devianței.	Expunerea interactivă	
8. Structură socială sub aspect macro-sociologic a. Conceptul de structură socială b. Diviziunea socială a muncii sub aspect istoric. Tipologia lui Lenski despre societățile umane. c. Structura pe sectoare a economiilor naționale: tipologie și interpretarea indicatorilor statistici relevanți	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
9. Structură socială sub aspect micro-sociologic a. Conceptele de status și rol social b. Clasificări și tipologii c. Complexul și sistemul de roluri, d. O tipologie a conflictelor de rol	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
10. Stratificarea socială a. Formele istorice ale stratificării sociale b. Categoriile fundamentale ale clasificării în societățile contemporane: clasă, categorie socială, elite. c. Teorii ale stratificării: Marx, Weber, Davis-Moore, Bourdieu	Prelegere orală cu secțiuni interactive	

d. Modele empirice de studiere a stratificării		
11. Sărăcia și marginalitatea a. Egalitatea de șansă și inegalitatea condițiilor de viață b. Tipologii ale sărăciei. c. Indicatorii sărăciei d. Sărăcie și marginalitate	Expunerea interactivă	
12. Mobilitatea socială a. Migrația și principalele tipologii ale mobilității geografice b. Aspecte ale mobilității teritoriale în România Expunerea interactivă. c. Conceptul de mobilitate socială și principalele tipologii ale mobilității sociale.	Expunerea interactivă	
13. Sociologie economică a. Abordarea sociologică a economicului b. Forme ale schimbului la Polanyi c. Forme de organizare ale economiei și a pieței forței muncii	Expunerea interactivă	
14. Sinteză și familiarizarea cu instrumentul de evaluare (testul grilă)	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
Bibliografie Giddens, Anthony (2003) Szociológia Budapest: Osiris Andorka Rudolf: (2006) Bevezetés a szociológiába Budapest: Osiris. Babbie, Earl (1999) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata Budapest: Balassi Kiadó Boudon, Raymond et all. (1998) Szociológiai lexikon Budapest: Corvina Somali Péter (1997) Szocializáció Budapest: Corvina Némedi Dénes (1999) ‘Auguste Comte: A szociológia megalapítója?’ in Felkai Gábor et ali. A szociológia kialakulása, Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, pp. 224-250 Gans, Herbert J. (2003) ‘Népszerű kultúra és magaskultúra’ in Wessely Anna red.: A kultúra szociológiája Budapest: Osiris-Láthatatlan Kollégium, pp. 114-149. Mead, G.H (1973) ‘Szerep-játék, szabályozó-játék és az általános másik’ in A pszichikum, az én és a társadalom Budapest: Gondolat, pp. 195-209 Kiss T. (2000) ‘Ifjúsági életszakasz és jövőstratégia az észak erdélyi nagyvárosok középiskolásai körében’ In Veres V (szerk.) Nemzeti vagy nemzedéki integráció? Erdélyi középiskolások átalakulásban Kolozsvár: Limes, Budapest: Új Mandátum, pp. 109-142 Kohli, M. (1990) ‘Társadalmi idő és egyéni idő. Az életút a modern társadalom szerkezetváltozásában’ In Gellériné Lázár M. (szerk.) Időben élni. Történeti szociológiai tanulmányok Budapest: Akadémiai Kiadó, pp. 175-212. Couson M. (1997[1992]) ‘Devianța’ in Boudon R. (szerk.) Tratat de sociologie București: Humanitas, pp. 439-444. Moscovici S., Mugny G., Peres J. A. (1996) ‘Influența minorităților’ in Neculau A. Ferréol G. (szerk.) Minoritari, marginali, excluși Iași: Polirom, pp. 17-26. Durkheim E. (1978) A társadalmi tények magyarázatához Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, pp. 68-94. Goffman, Erwing (1998) ‘Stigma és szociális identitás’ in Erős Ferenc (szerk.) Megismerés, előítélet, identitás Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, pp. 263-295 Polányi Károly (1989) ‘A gazdaság mint intézményesített folyamat’ in Czákó Á., Gyenei M., Lengyel Gy. Gazdaságszociológiai tanulmányok Aula kiadó, pp. 11- 24		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv a. Organizarea seminarului b. Discuții despre sociologia ca știință	Conversația euristică	
2 Familiarizarea cu modul de gândire a sociologiei și a sociologului	Conversația euristică Exemplificarea	
3. Aprofundarea noțiunii sociologice a culturii	Conversația euristică Exemplificarea Investigația în comun	
4. Tipuri de societăți și schimbare socială	Conversația euristică Exemplificarea	
5. Schimbare socio-culturală și mișcări sociale	Conversația euristică Exemplificarea	
6. Socializare și devianță Socializare și inegalitatea de șanse	Conversația euristică Exemplificarea	

7. Verificare pe parcurs		
8. Înțelegerea și descrierea sociologică a stratificării sociale	Conversația euristică Exemplificarea	
9. Pauperitate și excludere socială	Conversația euristică Exemplificarea	
10. Mobilitatea socială ca experiență și ca obiect de analiză	Conversația euristică Exemplificarea Investigația în comun	
11. Forme de organizare socială a muncii: munca informală	Conversația euristică Exemplificarea	
12. Etnicitate și minoritate	Conversația euristică Exemplificarea	
13. Verificare pe parcurs		
14. Evaluarea finală a activității de seminar	Conversația euristică Exemplificarea	

Bibliografie

Péter László – Elszegényedés és szegregáció egy ipari kisvárosban. In: WEB 2003 Május (11. szám)

http://web.adatbank.transindex.ro/pdfdok/web11_06_peter.pdf

Roth Endre – Az értékmentesség elve a szociológiában. In: Roth E.: Szociológia és társadalom. Sapientia Alapítvány KPI, 2004

Kolozsvár,

(64-70.o.)

Zanden, A. V. – Culture. Sociocultural Evolution (61-89 o.). In: Zanden (1990) The Social Experience. An introduction to Sociology.

Andorka Rudolf – Város és falu. In. Szociológia (192-217.o.)

Henslin, James – Social Movements. (648-660 o.)

Zanden A.V. – Socialization across the Life Course (164-171 o.)

Giddens A. – A társadalom és a bűnözés: szociológiai elméletek. (145-152.o.)

Réger Zita - Utak a nyelvhez. Nyelvi szocializáció – nyelvi hátrány. Akadémiai Kiadó, 1990

(<http://mek.oszk.hu/04000/04046/04046.pdf>)

Bourdieu, P. - Anyagi tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In: Angelusz R. (szerk) – A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum, Bp. 1997

Davis, K.– Moore, W. E.: A rétegződés néhány elve In. Angelusz szerk.: A társadalmi rétegződés komponensei, Új Mandátum, Bp. pp 10-23

Ladányi J. - Szelényi I. (2004) A kirekesztettség változó formái. Napvilág Kiadó, Bp. (14-28.o.)

Sorokin P. – A vertikális mobilitás csatornái. In: Robert Péter (szerk.) – A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum, Bp.

Giddens – A munka és a gazdasági élet 466-489.o.

Giddens – Etnicitás és faj. (255-267.o.)

Levi-Strauss, Claude – A nyambikvarák. Férfiak, nők, főnökök. (388-404.o.) In: Levi-Strauss - Szomorú trópusok. Európa Kiadó, Bp., 1994

Kolozsvár és Kolozs-megye népességváltozásának története. Forrás: Varga Árpád, Erdély etnikai és felekezeti statisztikája (internet).

Borsos E. – György I. (1999) Gencs: egy erdélyi falu a parasztosodás útján (76-84 o.)

http://adatbank.transindex.ro/html/cim_pdf404.pdf

Nicolae, S. – Pădurea și economia informală într-o comună din Apuseni. In: Chelcea-Mateescu (szerk.) –informală în România: piețe, practici sociale și transformări ale statului după 1989. Paideia, Buc. 2004

Kiss Tamás – Categorizare etnica si statut social la Valea Crisului, judetul Covasna. Kriterion 2009

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul psihologiei, iar abordarea lor în cadrul acestei discipline se bazează pe rezultatele recente din literatura de specialitate. De asemenea, tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile psihologiei cerute pe piața muncii și pentru standardele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înțelegerea și utilizarea adecvată	Test grilă	70%

	a principalelor concept și noțiuni		
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs	Examen scris	30%
	Posibilitatea de a beneficia de puncte de bonificație prin prezentări de texte		
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea și utilizarea adecvată în context a minimum 30% din conceptele cu care am operat la curs și seminar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

Data completării:
15.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
25.04.2025

Semnătura directorului de departament

Conf. dr. Kotta Ibolya

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".